

Олександр ЮНІН
проректор,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

Лілія БОБРІШОВА
начальник відділу забезпечення якості освіти,
доктор філософії в галузі права

(Дніпровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

ЗАЛУЧЕННЯ ВЕТЕРАНІВ ДО СЛУЖБИ В ПОЛІЦІЇ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

На багато майбутніх поколінь вперед українське суспільство буде суспільством ветеранів. Масштаб і тривалість війни з російською федерацією такий, що учасник бойових дій або полеглий у війні із росіянами є у кожній сім'ї або безпосередньо, або у колі близьких, друзів. У секторі безпеки та оборони України служать більш ніж чотири роки близько мільйона українців та українок. В лавах Збройних Сил України за інформацією, зазначеною Президентом України станом на січень 2025 року перебувало 880 тисяч осіб, натомість російських військ на території України перебувало 600 тисяч окупантів [1], водночас, лінія фронту становить більше тисячі кілометрів. Наведені цифри свідчать про масштаб війни. Лише в травні 2024 року (тобто майже два роки тому) за інформацією заступника міністра у справах ветеранів М. Кушніра в Україні було офіційно зареєстровано 1,2 млн ветеранів (без врахування чинних військовослужбовців у лавах Збройних Сил України), й після завершення війни їхня чисельність буде значно більшою за 1,2 мільйони [4].

Відштовхуючись від таких реалій одним із викликів перед державою та громадянським суспільством стане реінтеграція ветеранів війни до цивільного життя, їхня соціалізація. Цілком слушним буде припущення, що значній кількості ветеранів буде важко знайти роботу у реаліях, що змінилися. Кампанія із залучення ветеранів до правоохоронних органів може виконати декілька важливих завдань. По-перше, власне, реінтергувати ветеранів, вбудувати їх знову у суспільного та економічного життя (у сенсі самостійного заробітку), що може зменшити певні негативні об'єктивні наслідки. По-друге, ветерани у лавах правоохоронних органів, зокрема Національної поліції, зможуть краще під час виконання покладених на них завдань комунікувати, взаємодіяти із іншими ветеранами війни.

Зазначена кампанія має відбуватися завдяки злагодженій діяльності правоохоронних органів, Національної поліції України, а тому спиратися вона має на нормативно-правові акти та їм відповідати. Наразі 2023 року в Україні було схвалено Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки [2] відповідно до якого було розроблено й затверджено План заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки [5]. У Плані заходів присвячений питанням ветеранів лише захід 4.6.3., який передбачає присвячений розроблення пропозицій про внесення змін до законодавства, які передбачають гарантії реінтеграції ветеранів війни в органах правопорядку та прокуратури, упровадження інклюзивних програм з метою підтримки їх повернення на службу з належним урахуванням особливих умов, необхідних для виконання ними своїх обов'язків. Розроблення та виконання має відбуватися з урахуванням розроблених рекомендацій інклюзивних програм реінтеграції для ветеранів війни, а також членів їх сімей [5].

Наразі перебуває на стадії підпису Президентом України Закон України «Про внесення зміни до статті 50 Закону України «Про Національну поліцію» щодо деяких питань перевірки кандидатів на службу в поліції», який передбачає доповнити ч. 1 ст. 50 Закону України «Про Національну поліцію» новим абзацом, який передбачає для ветеранів, які отримали захворювання, поранення (контузію, травму або каліцтво) під час здійснення

заходів із захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України пільгові умови для вступу на службу в поліції, а саме звільнення від проходження перевірки рівня фізичної підготовки [6].

29 листопада 2024 року було схвалено Стратегію ветеранської політики на період до 2030 року, де 3 операційною ціллю є забезпечення працевлаштування ветеранів та її освіти, а завданнями є створення належних умов для професійного розвитку ветеранів/ветеранок під час проходження військової служби (служби), звільнення з військової служби (служби) та збереження їх конкурентоздатності на ринку праці та забезпечення працевлаштування ветеранів/ветеранок стратегічної цілі 1. «Відновлення людського капіталу та добробуту ветеранів/ветеранок, членів їх сімей» [7]. Відповідно Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року сформульовано операційний план заходів на на 2024–2027 роки з реалізації Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року, згідно якого розроблено та схвалено Концепцію Державної цільової програми «Ветеран. Робота» на 2026-2027 роки [3], метою якої є формування цілісної державної політики, спрямованої на економічну інтеграцію ветеранів війни, де повернення з військової служби до цивільного життя відбуватиметься у спосіб, який забезпечує стабільну зайнятість, розвиток нових професійних компетенцій та довгострокову економічну незалежність ветеранів війни.

Наразі існує достатня кількість актів стратегічного характеру, програм забезпечення працевлаштування ветеранів, які є орієнтиром і дороговказом для органів державної влади із реалізації загальної політики держави щодо реінтеграції ветеранів до цивільного життя. Разом із тим важливим аспектом є саме реалізаціє поставлених цілей та завдань, втілення в життя реінтеграції ветеранів на конкретних прикладах, таких як працевлаштування у Національній поліції України, Міністерстві внутрішніх справ загалом. Гарним прикладом допомоги у працевлаштуванні є електронний портал для ветеранів, поранених, звільнених з полону військовослужбовців та їхніх родин «МВС: твоя підтримка», де зокрема є функціонал щодо працевлаштування військовослужбовців.

---

1. Володимир Зеленський назвав чисельність армії рф в Україні. АрміяInform: *веб-сайт.* URL: https://armyinform.com.ua/2025/01/15/volodymyr-zelenskyj-nazvav-chyselnist-armiyi-rf-v-ukrayini/..

2. Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки: схвалений Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text.

3. Концепція Державної цільової програми «Ветеран. Робота» на 2026-2027 роки: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2025 р. № 1163-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2025-%D1%80#Text.

4. Крижний А. Після завершення війни кількість ветеранів зросте до 5-6 мільйонів осіб – Мінветеранів. Українська правда. *Економічна правда.* 2024. 27 травня. URL: https://epravda.com.ua/news/2024/05/27/714276/.

5. План заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки: затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 р. № 792-р.

6. Проект Закону про внесення зміни до статті 50 Закону України "Про Національну поліцію" щодо деяких питань перевірки кандидатів на службу в поліції від від 06.11.2025 № 14194. URL: https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/58684.

7. Стратегія ветеранської політики на період до 2030 року: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2024 р. № 1209-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1209-2024-%D1%80#n12.